

Rekurze a rychlé třídění

Jan Kybic

<http://cmp.felk.cvut.cz/~kybic>
kybic@fel.cvut.cz

2016–2017

Rekurze

Rychlé třídění

Rekurze

Recursion

- ▶ *Rekurze* = odkaz na sama sebe, definice za pomoci sebe sama
- ▶ *Rekurzivní funkce* = funkce volá sama sebe (*i nepřímo*)
- ▶ Řešení problému za pomoci řešení jednodušší varianty téhož problému
- ▶ Obvykle elegantní × je potřeba hlídat efektivitu

Příklad: Umocňování

Přímá definice

$$x^n = \prod_{i=1}^n x = \underbrace{x \cdot x \cdots x}_{n\text{-krát}}$$

Příklad: Umocňování

Přímá definice

$$x^n = \prod_{i=1}^n x = \underbrace{x \cdot x \cdots x}_{n\text{-krát}}$$

Rekurzivní definice

$$\begin{aligned} x^0 &= 1 \\ x^{n+1} &= x x^n \quad \text{for } n > 0 \end{aligned}$$

Příklad: Umocňování

Přímá definice

$$x^n = \prod_{i=1}^n x = \underbrace{x \cdot x \cdot \dots \cdot x}_{n\text{-krát}}$$

Rekurzivní definice

$$\begin{aligned}x^0 &= 1 \\ x^{n+1} &= x x^n \quad \text{for } n > 0\end{aligned}$$

Anatomie rekurze

- ▶ Základní / bázový případ (*base case*)
- ▶ Převod problému na jednodušší
- ▶ Odkaz na sebe / Rekurzivní volání

Příklad: Umocňování — implementace

```
def power_iterative(x,n):  
    prod=1.0  
    for i in range(n):  
        prod*=x  
    return prod  
  
print(power_iterative(2.0,10))  
  
1024.0
```

Příklad: Umocňování — implementace

```
def power_iterative(x,n):  
    prod=1.0  
    for i in range(n):  
        prod*=x  
    return prod  
  
print(power_iterative(2.0,10))
```

1024.0

```
def power_recursive(x,n):  
    if n<=0:  
        return 1.0  
    return x*power_recursive(x,n-1)  
  
print(power_recursive(2.0,10))
```

1024.0

Příklad: Umocňování — implementace (2)

```
def power_recursive(x,n):  
    if n<=0:  
        return 1.0  
    return x*power_recursive(x,n-1)
```

Stručnější verze

```
def power_recursive2(x,n):  
    return x*power_recursive2(x,n-1) if n>0 else 1.0
```


Volte verzi, která je pro vás čitelnější.

Příklad: součet pole

```
def sum_array(a):  
    s=0  
    for x in a:  
        s+=x  
    return s
```

```
a=[68, 0, 61, 34, 2, 51, 29, 10, 5, 45]  
print(sum_array(a))
```

305

Příklad: součet pole

```
def sum_array(a):  
    s=0  
    for x in a:  
        s+=x  
    return s
```

```
a=[68, 0, 61, 34, 2, 51, 29, 10, 5, 45]
```

```
print(sum_array(a))
```

305

Šlo by to napsat bez cyklu?

Příklad: součet pole — rekurzivně

```
def sum_array_recursive(a):  
    if len(a)==0:  
        return 0  
    return a[0]+sum_array_recursive(a[1:])  
  
print(sum_array_recursive(a))  
  
305
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí

Iterativní verze

```
def count_to(n):  
    for i in range(1,n+1):  
        print(i)
```

```
count_to(5)
```

```
1  
2  
3  
4  
5
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí (2)

Rekurzivní verze:

```
def count_to_recursive(n):  
    count_to_recursive_inner(n,1)  
  
def count_to_recursive_inner(n,i):  
    if i<=n:  
        print(i)  
        count_to_recursive_inner(n,i+1)
```

```
count_to_recursive(5)
```

```
1  
2  
3  
4  
5
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí (3)

Rekurzivně s vnitřní funkcí

```
def count_to_recursive2(n):  
    def count_to_recursive_inner(i):  
        if i<=n:  
            print(i)  
            count_to_recursive_inner(i+1)  
    count_to_recursive_inner(1)
```

```
count_to_recursive2(5)
```

```
1  
2  
3  
4  
5
```

Vnitřní funkce

```
def count_to_recursive2(n):  
    def count_to_recursive_inner(i):  
        if i<=n:  
            print(i)  
            count_to_recursive_inner(i+1)  
    count_to_recursive_inner(1)
```

- + Skrytí soukromých funkcí
- + Sdílení proměnných vnější funkce
- Nemožnost znovupoužití
- Nemožnost samostatného odladění

Příklad: Řetězec pozpátku

Iterativně

```
def reverse_iterative(s):  
    r="" # result  
    for i in range(len(s)-1,-1,-1):  
        r+=s[i]  
    return r  
  
print(reverse_iterative("dobrý večer"))  
  
rečev ýrbod
```

Příklad: Řetězec pozpátku

Rekurzivně

```
def reverse_recursive(s):  
    if len(s)==0:  
        return ""  
    return reverse_recursive(s[1:])+s[0]  
  
print(reverse_recursive("dobrý večer"))  
  
rečev ýrbod
```

Příklad: Řetězec pozpátku

Rekurzivně

```
def reverse_recursive(s):  
    if len(s)==0:  
        return ""  
    return reverse_recursive(s[1:])+s[0]  
  
print(reverse_recursive("dobrý večer"))
```

rečev ýrbod

Kratší verze:

```
def reverse_recursive2(s):  
    return "" if s=="" else reverse_recursive2(s[1:])+s[0]
```

Příklad: Řetězec pozpátku

Rekurzivně

```
def reverse_recursive(s):  
    if len(s)==0:  
        return ""  
    return reverse_recursive(s[1:])+s[0]  
  
print(reverse_recursive("dobrý večer"))
```

rečev ýrbod

Kratší verze:

```
def reverse_recursive2(s):  
    return "" if s=="" else reverse_recursive2(s[1:])+s[0]
```

'Pythonská' verze:

```
print("dobrý večer"[::-1])
```

rečev ýrbod

Příklad: Číselné soustavy

Převeď číslo n v soustavě se základem b na řetězec.

- ▶ $5_{10} = 101_2$ protože $1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 5$.
- ▶ Pokud $b > 10$ používáme $A = 10, B = 11, \dots$
- ▶ Např. $2016_{10} = 7E0_{16}$ protože
 $7 \cdot 16^2 + 14 \cdot 16^1 + 0 \cdot 16^0 = 2016$

Příklad: Číselné soustavy

Převeď číslo n v soustavě se základem b na řetězec.

- ▶ $5_{10} = 101_2$ protože $1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 5$.
- ▶ Pokud $b > 10$ používáme $A = 10, B = 11, \dots$
- ▶ Např. $2016_{10} = 7E0_{16}$ protože
 $7 \cdot 16^2 + 14 \cdot 16^1 + 0 \cdot 16^0 = 2016$

Myšlenka řešení

- ▶ Pokud $n < b$ pak vrať číslici odpovídající n .
- ▶ Jinak
  - ▶ Najdi $n // b$ v soustavě b .
  - ▶ Přidej nakonec číslici odpovídající $n \% b$

Číselné soustavy — implementace

Vrať `n` jako řetězec v číselné soustavě se základem `base`.

```
def to_str(n, base):  
    assert(n>=0)  
    cislice = "0123456789ABCDEF"  
    if n < base:  
        return cislice[n]  
    return to_str(n // base, base) + cislice[n % base]
```

```
print(to_str(5,2))
```

101

```
print(to_str(2016,16))
```

7E0

Číselné soustavy (3)

Nerekurzivní řešení

- ▶ Každé rekurzivní řešení je možné napsat bez rekurze — ale může to být těžké.
- ▶ Nutnost zapamatovat si lokální proměnné v jednotlivých voláních na *zásobníku (stack)*.

Číselné soustavy (3)

Nerekurzivní řešení

- ▶ Každé rekurzivní řešení je možné napsat bez rekurze — ale může to být těžké.
- ▶ Nutnost zapamatovat si lokální proměnné v jednotlivých voláních na *zásobníku (stack)*.

```
def to_str_nonrecursive(n, base):  
    cislice = "0123456789ABCDEF"  
    stack=[n] # hodnoty n  
    n//=base  
    while n>0:  
        stack+=[n]  
        n//=base  
    result=""  
    for m in stack[::-1]:  
        result+=cislice[m % base]  
    return result
```

Číselné soustavy (4)

Nerekurzivní řešení bez zásobníku

```
def to_str_nonrecursive2(n, base):  
    assert(n >= 0)  
    cislice = "0123456789ABCDEF"  
    result = ""  
    while True:  
        result = cislice[n % base] + result  
        n //= base  
        if n == 0: break  
    return result
```


- ▶ Přidávání na začátek řetězce je pomalé (lineární).
- ▶ Skrytě kvadratický algoritmus.

Permutace

Vytiskni všechny permutace prvků dané množiny M .

Permutace

Vytiskni všechny permutace prvků dané množiny M .

Myšlenka řešení

- ▶ Vezmi každý prvek m_i z M .
  - ▶ Najdi všechny permutace prvků $M \setminus \{m_i\}$
  - ▶ Ke každé na začátek přidej m_i

Permutace — implementace

```
def tisk_permutaci(m):  
    """ Vytiskne všechny permutace prvků v 'm' """  
    tisk_permutaci_acc(m, "")  
  
    # acc - řetězec přidávaný na začátek  
def tisk_permutaci_acc(m, acc):  
    if len(m)==0:  
        print(acc, end=" ", "  
    else:  
        for i in range(len(m)):  
            tisk_permutaci_acc(m[:i]+m[i+1:], acc+m[i]+" ")
```

Permutace — příklad

```
tisk_permutaci(["a", "b", "c", "d"])
```

```
a b c d , a b d c , a c b d , a c d b , a d b c , a d c b ,  
b a c d , b a d c , b c a d , b c d a , b d a c , b d c a ,  
c a b d , c a d b , c b a d , c b d a , c d a b , c d b a ,  
d a b c , d a c b , d b a c , d b c a , d c a b , d c b a ,
```

Příklad: Mince

Vypiš všechny způsoby, jak zaplatit x Kč mincemi v hodnotách
 $h = \{50, 20, 10, 5, 2, 1\}$ Kč.

Příklad: Mince

Vypiš všechny způsoby, jak zaplatit x Kč mincemi v hodnotách $h = \{50, 20, 10, 5, 2, 1\}$ Kč.

Myšlenka řešení

- ▶ Vyber největší minci $h_i \leq x$. Pak jsou dvě možnosti:
  - ▶ Použij h_i — zaplať $x - h_i$ pomocí $h_i, h_{i+1}, \dots, h_n$ a přidej jednu h_i .
  - ▶ Nepoužij h_i — zaplať x pomocí $h_{i+1}, \dots, h_n$

Mince — implementace

Vytiskni všechny možné způsoby, jak zaplatit x Kč.

```
def zaplat(x):  
    h=[50,20,10,5,2,1] # hodnoty mincí sestupně  
    def doplat(x,m,i):  
        """ m - kolik zaplaceno v počtech mincí  
            i - kterou mincí začít """  
        if x==0:  
            vytiskni_platbu(m,h)  
        else:  
            if x>=h[i]: # zaplat minci h[i]  
                doplat(x-h[i],m[:i]+[m[i]+1]+m[i+1:],i)  
            if i<len(h)-1: # zaplat menšími, lze-li  
                doplat(x,m,i+1)  
    doplat(x,len(h)*[0],0) # tohle je začátek fce zaplat
```

Mince — implementace (2)

```
def vytiskni_platbu(m,h):  
    """ m - počty mincí, h - hodnoty """  
    for j in range(len(h)):  
        if m[j]>0:  
            print("%3d*%3dKč" % (m[j],h[j]), end="")  
    print("")
```

Mince — zkouška

zaplat(12)

1*	10Kč	1*	2Kč		
1*	10Kč	2*	1Kč		
2*	5Kč	1*	2Kč		
2*	5Kč	2*	1Kč		
1*	5Kč	3*	2Kč	1*	1Kč
1*	5Kč	2*	2Kč	3*	1Kč
1*	5Kč	1*	2Kč	5*	1Kč
1*	5Kč	7*	1Kč		
6*	2Kč				
5*	2Kč	2*	1Kč		
4*	2Kč	4*	1Kč		
3*	2Kč	6*	1Kč		
2*	2Kč	8*	1Kč		
1*	2Kč	10*	1Kč		
12*	1Kč				

Mince — rychlejší varianta

```
def zaplat2(x):  
    h=[50,20,10,5,2,1] # hodnoty mincí sestupně  
    def doplat(x,m,i):  
        """ m - kolik zaplaceno v počtech mincí  
            i - kterou mincí začít """  
        if x==0:  
            vytiskni_platbu(m,h)  
        else:  
            if x>=h[i]: # zaplat minci h[i]  
                m[i]+=1  
                doplat(x-h[i],m,i)  
                m[i]-=1 # úklid  
            if i<len(h)-1: # zaplat menšími  
                doplat(x,m,i+1)  
    doplat(x,len(h)*[0],0)
```

Mince — zkouška (2)

zaplat2(12)

1*	10Kč	1*	2Kč		
1*	10Kč	2*	1Kč		
2*	5Kč	1*	2Kč		
2*	5Kč	2*	1Kč		
1*	5Kč	3*	2Kč	1*	1Kč
1*	5Kč	2*	2Kč	3*	1Kč
1*	5Kč	1*	2Kč	5*	1Kč
1*	5Kč	7*	1Kč		
6*	2Kč				
5*	2Kč	2*	1Kč		
4*	2Kč	4*	1Kč		
3*	2Kč	6*	1Kč		
2*	2Kč	8*	1Kč		
1*	2Kč	10*	1Kč		
12*	1Kč				

Rekurze

Rychlé třídění

Merge sort

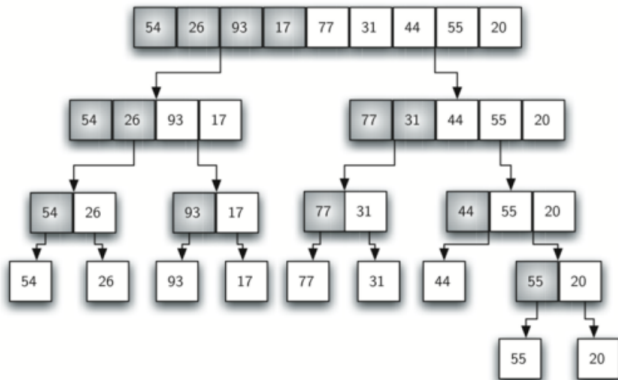
Třídění spojováním

Setříd' vzestupně pole *a*.

Základní myšlenka

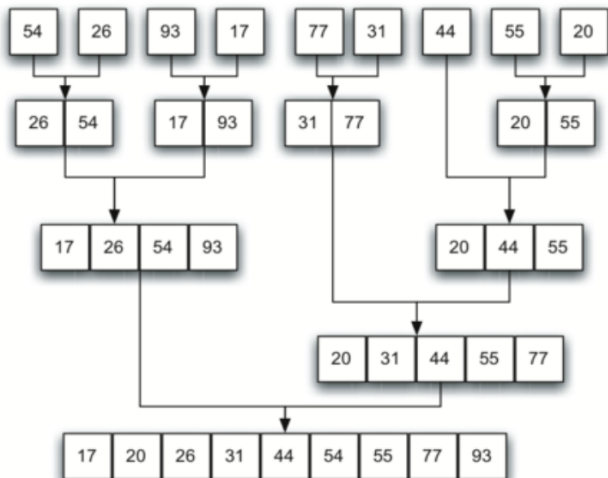
- ▶ Rozděl pole *a* na dvě poloviny
- ▶ Každou polovinu setříd' (rekurzivně)
- ▶ Spoj obě setříděné poloviny

Merge sort (2) — rozdělování (splitting)

Merge sort (3) — spojování (joining)

Merge sort (4) — implementace

Rozdělování

```
def merge_sort(a):  
    """ Setřídí pole 'a' pomocí merge sort """  
    if len(a) <= 1: # triviální případ  
        return a  
    mid = len(a) // 2 # rozdělení pole na dvě  
    left = merge_sort(a[:mid])  
    right = merge_sort(a[mid:])  
    return join_arrays(left, right)
```

Merge sort (4) — implementace

Spojování

```
def join_arrays(left, right):  
    """ Dvě vzestupně seříděná pole spojí do jednoho """  
    result=[] # spojení dvou seříděných polí  
    i=0      # index do 'left'  
    j=0      # index do 'right'  
  
    while i<len(left) and j<len(right):  
        if left[i]<right[j]:  
            result+=left[i]  
            i+=1  
        else:  
            result+=right[j]  
            j+=1  
  
    result+=left[i:] # doplnit zbytky  
    result+=right[j:]  
    return result
```

Merge sort (6) — příklad

```
a=[random.randrange(100) for i in range(10)]  
print(a)  
print(merge_sort(a))
```

```
[15, 43, 3, 60, 38, 38, 57, 30, 82, 0]  
[0, 3, 15, 30, 38, 38, 43, 57, 60, 82]
```

Merge sort (5) — vlastnosti

- ▶ *Merge sort* potřebuje pomocná pole (není *in place*).
- ▶ *Merge sort* je stabilní.

Merge sort (5) — vlastnosti

- ▶ *Merge sort* potřebuje pomocná pole (není *in place*).
- ▶ *Merge sort* je stabilní.

```
def merge_sort_inplace(a):  
    """ setřídí pole 'a' na místě """  
    a[:] = merge_sort(a)
```

Merge sort (6) — složitost

Složitost setřídění n prvků

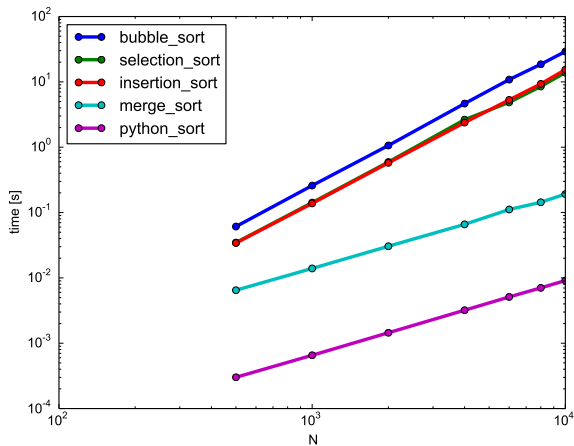
- ▶ Rozdělení lze provést v čase $O(n)$ v každé úrovni rekurze.
- ▶ Spojování lze provést v čase $O(n)$ v každé úrovni rekurze.
- ▶ Úrovní rekurze je $\sim \log_2 n$.

Složitost algoritmu *merge sort* je $O(n \log n)$.

Merge sort (6) — porovnání rychlosti

Empirická složitost

Quick sort

Seříd' vzestupně pole a .

Základní myšlenky a vlastnosti

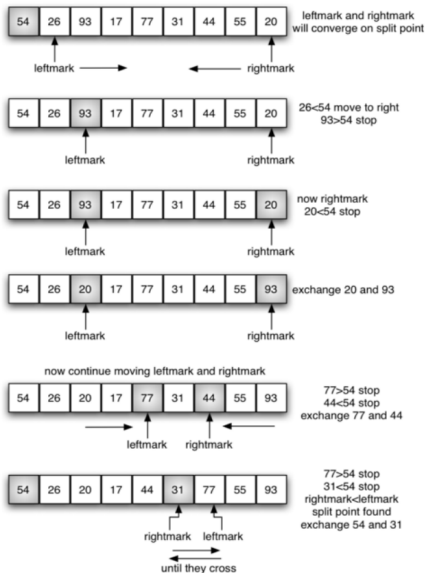
- ▶ Vybere jeden prvek p z pole a — *pivot* .
- ▶ Provedeme částečné seřídění (*partitioning*):

$$\left[\underbrace{\dots a_i \dots}_{a_i \leq p} \quad p \quad \underbrace{\dots a_j \dots}_{a_j \geq p} \right]$$

- ▶ Částeční seřídění lze udělat v lineárním čase, $O(n)$.
- ▶ Rekurzivně seřídíme $[\dots a_i \dots]$ a $[\dots a_j \dots]$.
- ▶ Třídění na místě, bez pomocného pole (*in place*).
- ▶ Není stabilní.

Quick sort (2) — částečné setřídění

Partitioning

Quick sort (3) — implementace

```
def quick_sort(a):  
    """ Setřídí pole a na místě """  
    quick_sort_helper(a,0,len(a)-1)  
  
def quick_sort_helper(a,first,last):  
    """ setřídí podpole a[first]..a[last] """  
    if first < last:  
        m = partition(a,first,last) # vrátí index pivotu  
        quick_sort_helper(a,first,m-1)  
        quick_sort_helper(a,m+1,last)
```

Quick sort (4) — implementace

Partitioning

Změní a a vrátí index m takový, že všechny prvky před m jsou menší než a_m a všechny prvky po m jsou větší než a_m .

```
def partition(a,first,right):
    pivot=a[first] # pivot je první prvek
    left=first+1
    while True:
        while left<=right and a[left] <= pivot:
            left+=1 # najdi první zleva větší než pivot
        while left<=right and a[right] >= pivot:
            right-=1 # najdi první zprava menší než pivot
        if right<left: # končíme?
            a[first],a[right]=a[right],a[first] # pivot na místo
        return right
    a[left],a[right]=a[right],a[left] # výměna
```

Quick sort (5) — příklad

```
a=[random.randrange(100) for i in range(10)]  
print(a)
```

```
[63, 73, 8, 16, 44, 63, 9, 89, 64, 58]
```

```
quick_sort(a)  
print(a)
```

```
[8, 9, 16, 44, 58, 63, 63, 64, 73, 89]
```

Quick sort (6) — složitost

- ▶ Částeční setřídění lze udělat v lineárním čase, $O(n)$. To platí pro všechna volání na dané úrovni rekurze.
- ▶ Úroveň rekurze je v průměru $\sim \log_2 n$.
- ▶ Průměrná složitost *quick sortu* je $O(n \log n)$.

Quick sort (6) — složitost

- ▶ Částeční setřídění lze udělat v lineárním čase, $O(n)$. To platí pro všechna volání na dané úrovni rekurze.
- ▶ Úrovní rekurze je v průměru $\sim \log_2 n$.
- ▶ Průměrná složitost *quick sortu* je $O(n \log n)$.

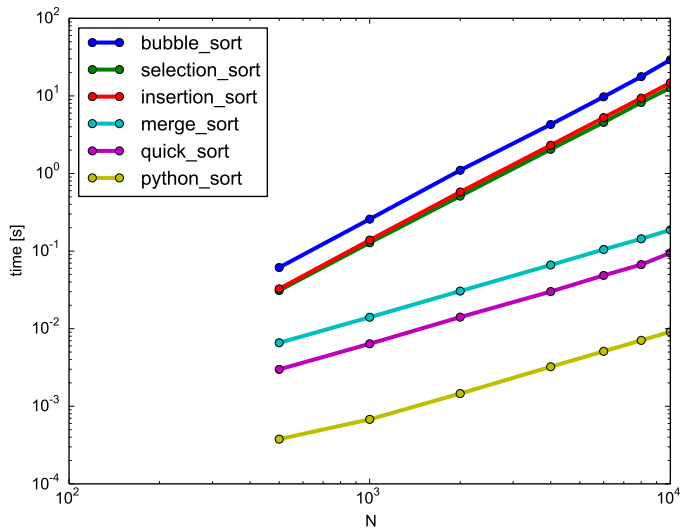
ale. . .

- ▶ Úrovní rekurze je v nejhorším případě $\sim n \rightarrow$ časová složitost v nejhorším případě je tedy $O(n^2)$.
- ▶ Nejhorším případem naší implementace je setříděná posloupnost.
- ▶ Sofistikovanější výběr pivotů pravděpodobnost degenerace podstatně sníží.

 Quick sort je v průměru jeden z nejrychlejších obecných třídících algoritmů, rychlejší než např. *merge sort*. Časová složitost v nejhorším případě je ale horší.

Quick sort (6) — porovnání rychlosti

Empirická složitost

Složitost problému třídění

Otázky:

- ▶ Nešlo by najít ještě lepší třídící algoritmus?
- ▶ Jaká je složitost *problému třídění*?

Složitost problému třídění

Otázky:

- ▶ Nešlo by najít ještě lepší třídící algoritmus?
- ▶ Jaká je složitost *problému třídění*?

Výpočetní model: Porovnávací třídící algoritmus (*compare-based sorting algorithm*) získává informace pouze porovnáváním prvků.

- ▶ Úkolem je najít permutaci $k_1, \dots, k_n$ indexů $1, \dots, n$, tak aby $a_{k_1} \leq a_{k_2} \leq \dots \leq a_{k_n}$.
- ▶ Kolik porovnání $a_i \leq a_j$ je potřeba?

Dolní odhad složitosti problému třídění

- ▶ Je 2^p možných výsledků p porovnání.
- ▶ Je $n!$ permutací n prvků.

Musí platit

$$2^p \geq n!$$

$$p \geq \log_2 n!$$

Dolní odhad složitosti problému třídění

- ▶ Je 2^p možných výsledků p porovnání.
- ▶ Je $n!$ permutací n prvků.

Musí platit

$$2^p \geq n!$$

$$p \geq \log_2 n!$$

👉 Neexistuje žádný porovnávací třídící algoritmus, který pro setřídění n prvků potřeboval vždy méně než $\log_2 n!$ porovnání

Optimální asymptotická složitost problému třídění

Platí, že

$$n \log \frac{n}{e} + 1 \leq \log n! \leq (n + 1) \log \frac{n + 1}{e} + 1$$

tedy asymptoticky $\log n! \sim n \log n$ a $\log_2 n! \sim n \log_2 n$.

Optimální asymptotická složitost problému třídění

Platí, že

$$n \log \frac{n}{e} + 1 \leq \log n! \leq (n + 1) \log \frac{n + 1}{e} + 1$$

tedy asymptoticky $\log n! \sim n \log n$ a $\log_2 n! \sim n \log_2 n$.

👉 Neexistuje žádný porovnávací třídící algoritmus, jehož asymptotická časová složitost v nejhorším případě by byla lepší než $O(n \log n)$.

Optimální asymptotická složitost problému třídění

Platí, že

$$n \log \frac{n}{e} + 1 \leq \log n! \leq (n + 1) \log \frac{n + 1}{e} + 1$$

tedy asymptoticky $\log n! \sim n \log n$ a $\log_2 n! \sim n \log_2 n$.

👉 Neexistuje žádný porovnávací třídící algoritmus, jehož asymptotická časová složitost v nejhorsím případě by byla lepší než $O(n \log n)$.

Poznámky:

- ▶ Optimální časovou složitost má *merge sort* (třídění spojováním), *heap sort*, . . .
- ▶ Algoritmus *quick sort* je často v praxi rychlejší, ale má optimální časovou složitost pouze v průměru, složitost nejhorsího případu je $O(n^2)$.
- ▶ Tato analýza platí pouze pro porovnávací algoritmy.

Radix sort

Číslíkové/příhrádkové třídění

Vlastnosti

- ▶ Třídění n přirozených čísel (nebo řetězců) pevné délky k .
- ▶ Časová složitost $O(nk)$.
- ▶ Může být implementován jako stabilní. Potřebuje pomocnou paměť.

Radix sort

Číslicové/příhrádkové třídění

Vlastnosti

- ▶ Třídění n přirozených čísel (nebo řetězců) pevné délky k .
- ▶ Časová složitost $O(nk)$.
- ▶ Může být implementován jako stabilní. Potřebuje pomocnou paměť.

Základní myšlenka

- ▶ Mějme příhrádku pro každou možnou číslici ($0 \dots 9$).
- ▶ Postupně od nejméně významného řádu
  - ▶ Každý prvek přidáme do příhrádky dle číslice daného řádu.
  - ▶ Obsah příhrádek za sebe zřetězíme v pořadí dle hodnoty číslic.

Radix sort — implementace (1)

Pomocné funkce:

```
def num_digits(a):  
    """ počet číslic v desítkovém zápisu čísla a """  
    num=1  
    while a>10:  
        a//=10  
        num+=1  
    return num  
  
def digit(a,n):  
    """ n-tá číslice zprava čísla 'a', počítáno od nuly"""  
    return a//(10**n) % 10
```

Soubor radix_sort_experiments.py

Radix sort — implementace (2)

Hlavní smyčka: `radix_sort_integers` setřídí pole přirozených čísel s omezeným počtem číslic

```
def radix_sort_integers(a):  
    max_digits=num_digits(max(a)) # max. počet číslic  
    for i in range(max_digits):  
        a=sort_by_digit(a,i)  
    return a
```

Radix sort — implementace (2)

Vnitřní smyčka:

```
def sort_by_digit(a,i):  
    """ setřídí pole 'a' dle i-té číslice """  
    prihradka=[ [] for j in range(10) ]  
    for x in a:      # rozhod' do přihrádek  
        c=digit(x,i) # číslice pro třídění  
        prihradka[c]+=[x]  
    r=[]            # spoj přihrádky  
    for p in prihradka:  
        r+=p  
    return r
```

Časová složitost $O(nk)$.

Radix sort — příklad

```
a=[random.randrange(100) for i in range(10)]  
print(a)
```

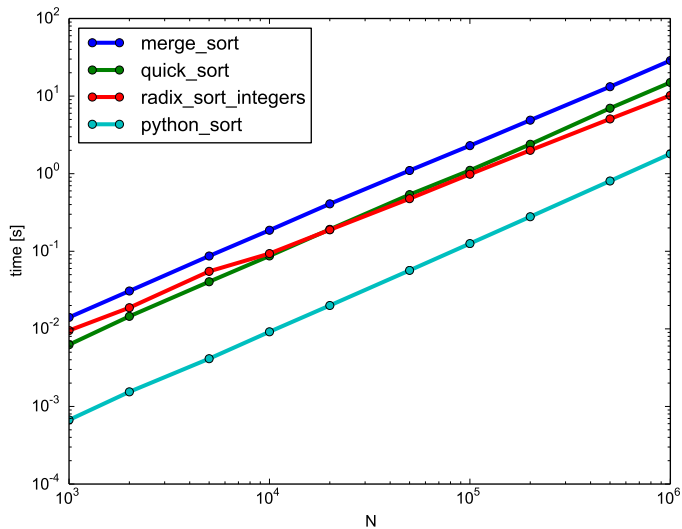
```
[47, 71, 96, 75, 62, 23, 9, 68, 86, 10]
```

```
print(radix_sort_integers(a))
```

```
[9, 10, 23, 47, 62, 68, 71, 75, 86, 96]
```

Radix sort — porovnání rychlosti

Empirická složitost

Rekurze

- ▶ Rekurzivní a iterativní formulace jsou ekvivalentní.
- ▶ Rekurzivní formulace bývá elegantní a stručná.
- ▶ Rekurzivní implementace může být neefektivní.

Třídění

- ▶ Jednoduché třídící algoritmy mají složitost $O(n^2)$.
- ▶ Optimální složitost porovnávacích třídících algoritmů je $O(n \log n)$, např. *merge sort*.
- ▶ Typicky bývá nejrychlejší *quick sort*, až na degenerované případy.
- ▶ V případech omezené vstupní množiny lze použít *radix sort* se složitostí $O(n)$.